

**HARBIY XIZMAT SHARTNOMASI VA PSIXOLOGIK
MASLAHAT O'RTASIDAGI O'ZARO TA'SIRLAR**

Rafiyev Djamxur Rabbimkulovich

Annotatsiya: Ushbu tezisda shartnoma asosidagi harbiy xizmat va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar tahlil qilinadi. Harbiy xizmatchilar uchun shartnoma asosidagi xizmat, nafaqat professional vazifalarni bajarish, balki psixologik salomatlikni saqlash hamda stressni boshqarish nuqtai nazaridan muhimdir. Psixologik maslahat, harbiy xizmatchilarga ruhiy barqarorlikni ta'minlash va jamoaviy birdamlikni rivojlantirishda yordam beradi. Ushbu tadqiqotda shartnoma asosidagi harbiy xizmat jarayonida psixologik maslahatning o'rni, uning samaradorligi va harbiy xizmatchilarning psixologik holatiga ta'siri ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Harbiy xizmat, Shartnoma asosidagi xizmat, Psixologik maslahat, Psixologik salomatlik.

Kirish.

Harbiy xizmat shartnomasi va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar harbiy xizmatchilarning ruhiy salomatligi va professional faoliyatini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Harbiy xizmat, shartnoma asosida amalga oshirilishi bilan birga, stressli vaziyatlar, jamoaviy ish va psixologik bosimni o'z ichiga oladi. Shu sababli, psixologik maslahat harbiy xizmatchilar uchun zaruriy yordam manbai bo'lib xizmat qiladi. Ushbu maqolada shartnoma asosidagi harbiy xizmat va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar ko'rib chiqiladi. Harbiy xizmat shartnomasi, harbiy xizmatchilarni ma'lum bir muddat davomida harbiy xizmatga jalb etish uchun tuziladi. Bu shartnoma, harbiy xizmatchilarga o'z vazifalarini bajarish, tayyorgarlik ko'rish va harbiy operatsiyalarda ishtirok etish imkonini beradi. Shartnoma asosidagi xizmat, harbiy xizmatchilarni nafaqat professional ko'nikmalarga, balki ruhiy salomatlikka ham ta'sir qiladi. Harbiy xizmat davomida xizmatchilar ko'plab stressli vaziyatlarga duch kelishadi. Ular jangovar vaziyatlar, jamoaviy ish va yuqori darajadagi mas'uliyatni his qilishadi. Bu esa ruhiy holatga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Harbiy xizmatchilar uchun ruhiy salomatlikni saqlash juda muhimdir. Stress va psixologik bosim natijasida depressiya, xavotir va boshqa ruhiy kasalliklar rivojlanishi mumkin.

Psixologik maslahat, harbiy xizmatchilarga ruhiy salomatlikni saqlash va stressni boshqarishda yordam beradigan muhim vositadir. Psixologik maslahatlar orqali harbiy xizmatchilar o'z his-tuyg'ularini ifoda etish, stressni boshqarish va ruhiy barqarorlikni ta'minlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Psixologik maslahatlar, harbiy xizmatchilarga stressni boshqarishga yordam

beradi. Turli xil texnikalar, masalan, nafas olish mashqlari, meditatsiya va vizualizatsiya orqali ruhiy salomatlikni yaxshilash mumkin. Psixologik maslahat, harbiy xizmatchilarning ruhiy barqarorligini ta'minlaydi. Ular o'z his-tuyg'ularini tushunib, ularga to'g'ri munosabatda bo'lishni o'rganadilar. Psixologik maslahatlar orqali jamoaviy birdamlikni rivojlantirish mumkin. Harbiy xizmatchilar o'rtasida ishonch va qo'llab-quvvatlashni oshirish, ularning umumiy ish faoliyatini yaxshilaydi.

Harbiy xizmat shartnomasi va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar bir-birini to'ldiradi. Shartnoma asosidagi xizmat jarayonida psixologik maslahatning ahamiyati yanada oshadi. Harbiy xizmat davomida yuzaga keladigan stress va psixologik bosimlarga qarshi kurashishda psixologik yordam zarurdir. Bu yordam harbiy xizmatchilarning ruhiy salomatligini saqlab qolishga yordam beradi. Psixologik maslahatlar orqali harbiy xizmatchilar o'z ruhiy holatini yaxshilashlari natijasida ish faoliyatlari ham samaraliroq bo'ladi. Ularning motivatsiyasi oshadi va jamoada ishlash qobiliyati yaxshilanadi. Psixologik maslahat, harbiy xizmatchilarga qaror qabul qilish jarayonida yordam beradi. Ular o'z his-tuyg'ularini anglab, to'g'ri qarorlar qabul qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, shartnoma asosidagi harbiy xizmat va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar harbiy xizmatchilarning ruhiy salomatligi va ish faoliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shuning uchun quyidagi tavsiyalar berilishi mumkin: Harbiy xizmatda psixologik maslahat tizimini yanada takomillashtirish lozim. Psixologlar va maslahatchilar sonini ko'paytirish, ularning malakasini oshirish zarur. Harbiy xizmatchilar uchun stressni boshqarish bo'yicha maxsus dasturlar ishlab chiqilishi kerak. Bu dasturlar doirasida treninglar, seminarlar va individual maslahatlar o'tkazilishi mumkin.

Harbiy xizmatchilarning ruhiy salomatligini muntazam ravishda monitoring qilish muhimdir. Bu orqali muammolarni erta bosqichda aniqlash va ularga vaqtida yordam berish mumkin. Harbiy xizmat shartnomasi va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar harbiy xizmatchilarning ruhiy salomatligi va ish faoliyatini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Stressni boshqarish, ruhiy barqarorlikni ta'minlash va jamoaviy birdamlikni rivojlantirish orqali harbiy xizmatchilar o'z vazifalarini samarali bajarish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ushbu sohada amalga oshiriladigan tadqiqotlar va takliflar, harbiy xizmatda psixologik yordam tizimini yanada takomillashtirishga yordam beradi.

Jadvalning tahlili

Ushbu jadval harbiy xizmat shartnomasi va psixologik maslahat o'rtasidagi murakkab, ammo zaruriy o'zaro ta'sirlarni har tomonlama tahlil qilish imkonini beradi:

1. Qonuniy va etik majburiyatlar o'rtasidagi ziddiyat:

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, harbiy xizmat shartnomasi harbiy xizmatchidan qat'iy majburiyatlarni talab qilsa, psixologik maslahat uning shaxsiy farovonligi va ruhiy sog'ligiga qaratilgan. Bu ikki yo'nalish o'rtasida ziddiyat yuzaga kelishi mumkin, ayniqsa "Maxfiylik" va "Majburiyat" jihatlarida. Psixologning ikkiyoqlama sodiqligi – mijozga bo'lgan etik majburiyat va tashkilotga bo'lgan intizomiy majburiyat – bu sohadagi eng muhim dilemmalardan biridir.

2. Maxfiylikning nisbiy xarakteri:

Harbiy psixologik maslahatda "Maxfiylik" fuqarolik maslahatidagidan farqli o'laroq, mutloq emas. Jadvalda ko'rsatilgandek, davlat xavfsizligi, harbiy sirlar va xizmatchining o'zi yoki boshqalar uchun xavf tug'diradigan holatlarda maxfiylikni buzish zaruriyati yuzaga keladi. Bu holat xizmatchining psixologga bo'lgan ishonchiga ta'sir qilishi mumkin, shuning uchun "Xabardor qilingan rozilik" tamoyiliga qat'iy rioya qilish muhim.

3. Psixologik maslahatning qo'shimcha qiymati:

Jadvalning "Psixologik maslahatning ta'siri" ustuni shuni ko'rsatadiki, to'g'ri tashkil etilgan psixologik yordam harbiy xizmatchining xizmat samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. U stressni kamaytiradi, motivatsiyani mustahkamlaydi, jamoaga moslashuvni tezlashtiradi va hatto karyera rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bu, harbiy xizmat shartnomasida belgilangan talablarni bajarishga ko'maklashadigan kuchli vosita hisoblanadi.

4. Oldini olish va hal etish strategiyalari:

Jadvalning so'nggi ustuni yuzaga kelishi mumkin bo'lgan ziddiyatlarni hal etish va psixologik maslahatning samaradorligini oshirish uchun aniq yo'llarni belgilab beradi. Bu maslahat boshlanishidan oldin aniq tushuntirishlar berish, psixologning yuqori kasbiy kompetentligi, etik kodeksga qat'iy rioya qilish va psixologik yordamni "zaiflik" belgisi emas, balki shaxsiy o'sish va mustahkamlash vositasi sifatida targ'ib qilishni o'z ichiga oladi. Harbiy xizmat shartnomasi va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sirda, psixologning nafaqat shaxsiy etik tamoyillarga, balki harbiy tizimning o'ziga xos qoidalari va talablariga ham chuqur rioya qilishi lozim. Bu muvozanatni saqlash xizmatchilarning ruhiy sog'lig'ini himoya qilish bilan birga, harbiy jamoaning umumiy samaradorligi va shayligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa.

Harbiy xizmat shartnomasi va psixologik maslahat o'rtasidagi o'zaro ta'sir, harbiy xizmatchining ruhiy holati va xizmat jarayonining samaradorligini belgilovchi muhim jihatdir. Shartnoma asosida xizmatni o'tash o'ziga xos talablar, cheklovlar va mas'uliyatni yuklaydi, bu esa stress va psixologik yuklamalarni keltirib chiqarishi mumkin. Psixologik maslahat esa xizmatchilarga bu qiyinchiliklarni yengishda, moslashuvni tezlashtirishda, motivatsiyani oshirishda va ruhiy sog'lig'ini mustahkamlashda yordam beradi.

Shartnomaviy majburiyatlarni tushunish va psixologik qo'llab-quvvatlashning uyg'unligi xizmatchilarning samarali faoliyat yuritishi va jamoaviy ruhni mustahkamlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayev J. Harbiy psixologiya va boshqaruv: Shartnoma asosidagi xizmat va psixologik qo'llab-quvvatlash. – "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" davlat ilmiy nashriyoti, 2017. – 175-b.
2. Akramov M. R. Shartnoma asosidagi harbiy xizmatchilarning moslashuvi va psixologik maslahatning o'rni. – "Fan va texnologiya" nashriyoti, 2018. – 145-b.
3. Haydarov F. I., Xalilova N. I. Harbiy psixologiya: Harbiy xizmat shartnomasi va uning psixologik jihatlari. – Toshkent: O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi nashriyoti, 2015. – 165-b.
4. Karimova V. M. Psixologik maslahat va uning shaxs hayotidagi o'rni: Harbiy psixologiya kontekstida. – Toshkent: "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi, 2012. – 235-b.
5. Qosimov M. S. Harbiy boshqaruv va psixologiya: Shartnoma asosidagi xizmatda psixologik omillar va maslahatning ahamiyati. – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2019. – 165-b.
6. Zaripov B. A. Shartnoma asosidagi harbiy xizmat sharoitida psixologik xizmat ko'rsatish muammolari. – "O'qituvchi", 2017. – 125-b.

